

Fertilitu šetřící léčba u pacientek s karcinomem děložního hrdla

Jiří Sláma

Onkogynekologické centrum
Gynekologicko-porodnická klinika VFN a 1. LF UK
Praha

Fertilitu šetřící léčba (FST)

- Zachování
Děložního těla
>1 cm děložního hrdla
- Optimálně i alespoň jednoho ovaria
- **Rizika onkologická a perinatologická**

Epidemiologie

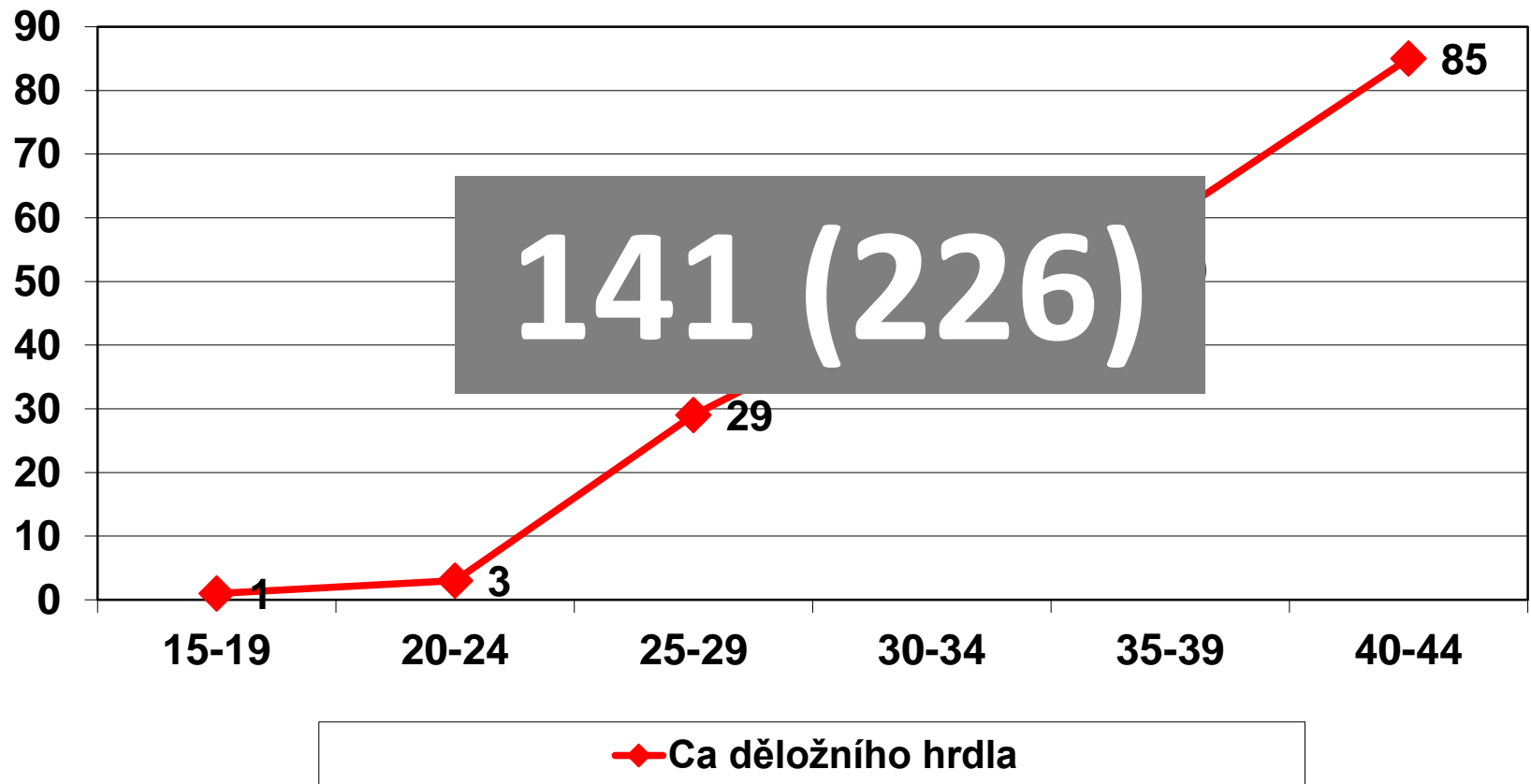
- **15 - 28%** žen s karcinomem děložního hrdla mladších 40 let
- **~ 40%** do 45 let
- Věk gravidních v rozvinutých zemích trvale narůstá
- ČR – průměrný věk gravidních
  - ~ **24 let** ... 1989
  - ~ **31 let** ... 2019

Rob. Lancet Oncol, 2011.

Benedetti Panici. Gynecol Oncol, 2007.

Bisseling. Gynecol Oncol, 2007.

Počty karcinomů děložního hrdla ČR - 2018

Selekce pacientek k FST

3 parametry

- **Stav lymfatických uzlin**
- **Stav parametrií**
- **Charakteristiky tumoru**

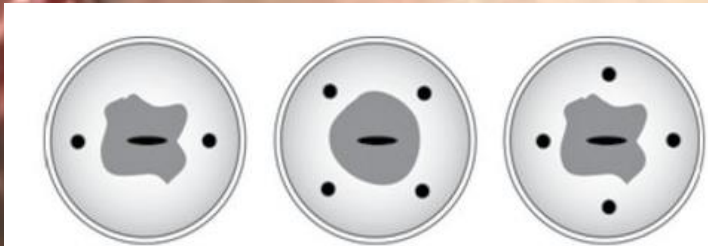
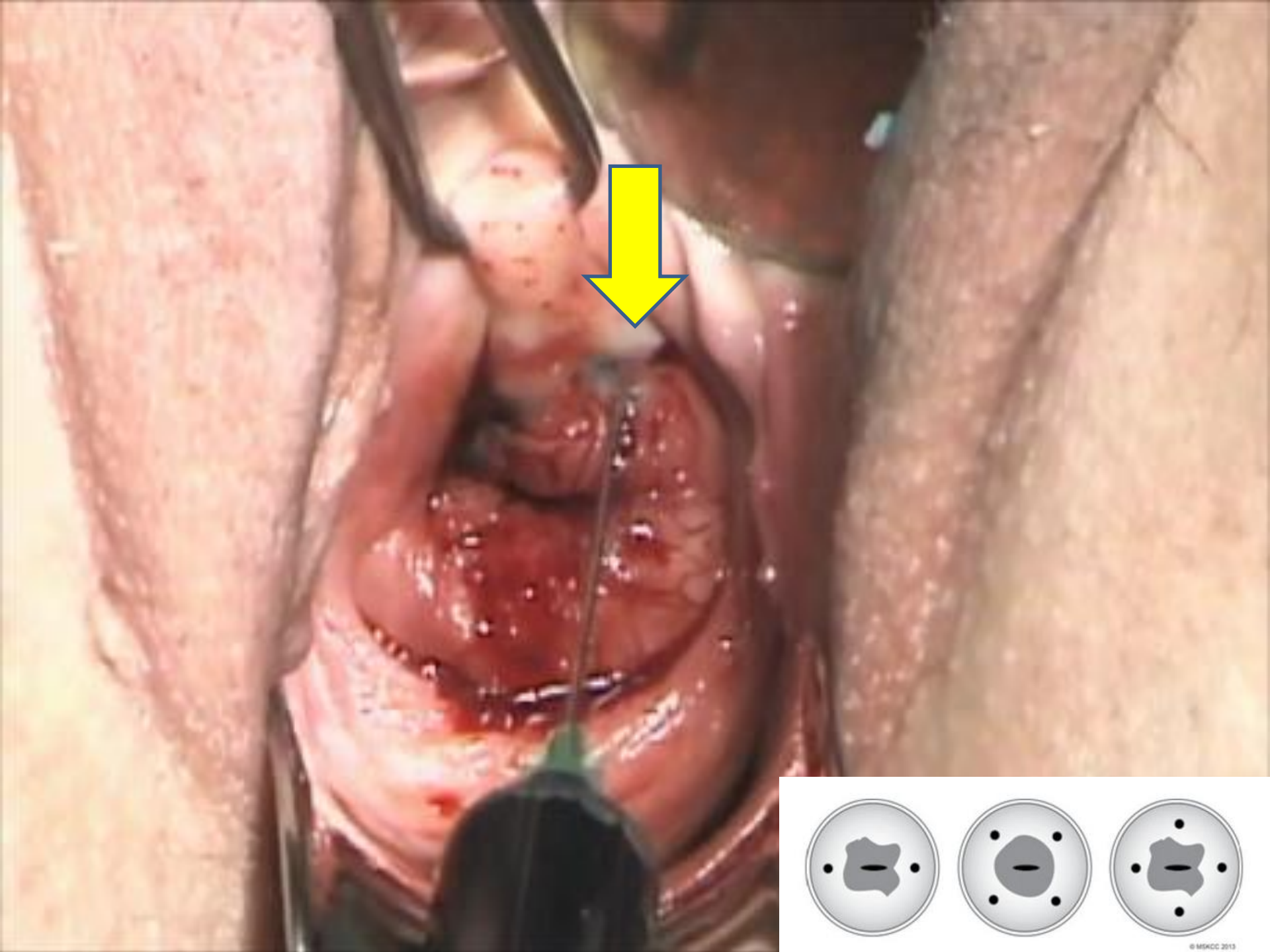
Selekce pacientek k FST

3 parametry

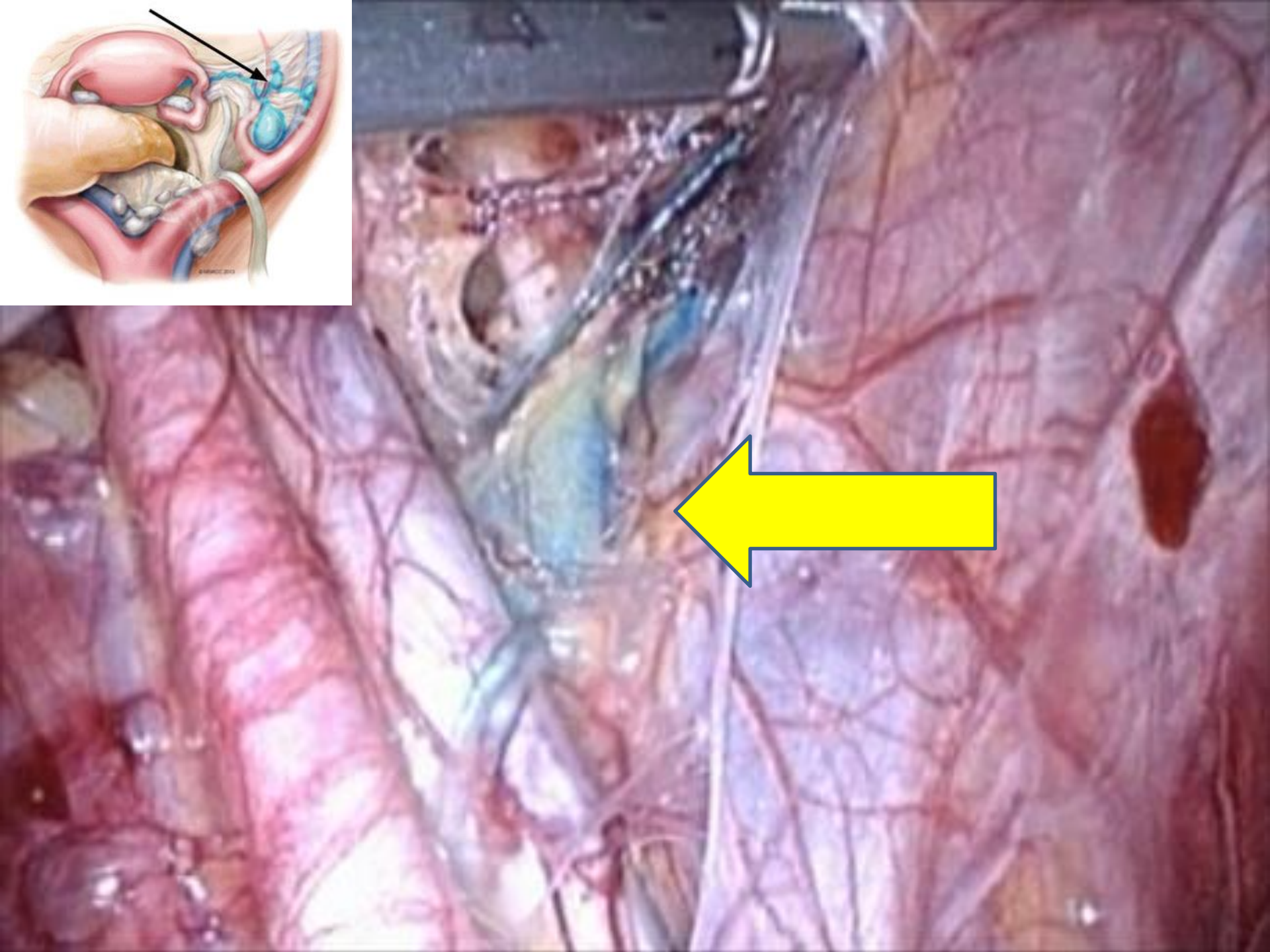
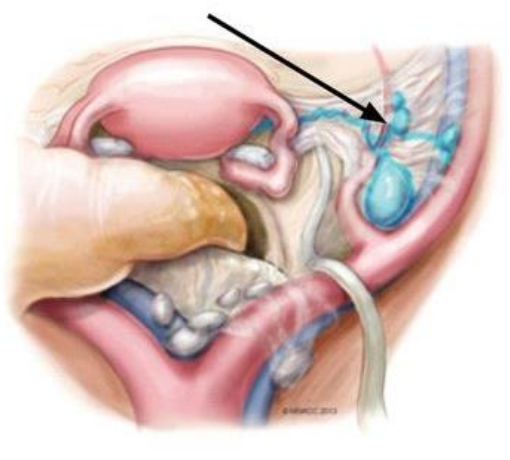
- **Stav lymfatických uzlin**
  - bez metastáz
- Stav parametrií
- Charakteristiky tumoru

Stav lymfatických uzlin

- Limitovaná citlivost zobrazovacích metod
- Lymfadenektomie je nezbytná pro stanovení N
- Riziko postižení u časných stadií **0 - 17%**
- Signifikantně horší prognóza při N1 vč. Mic
- zapojení konceptu SLN (ultrastaging)

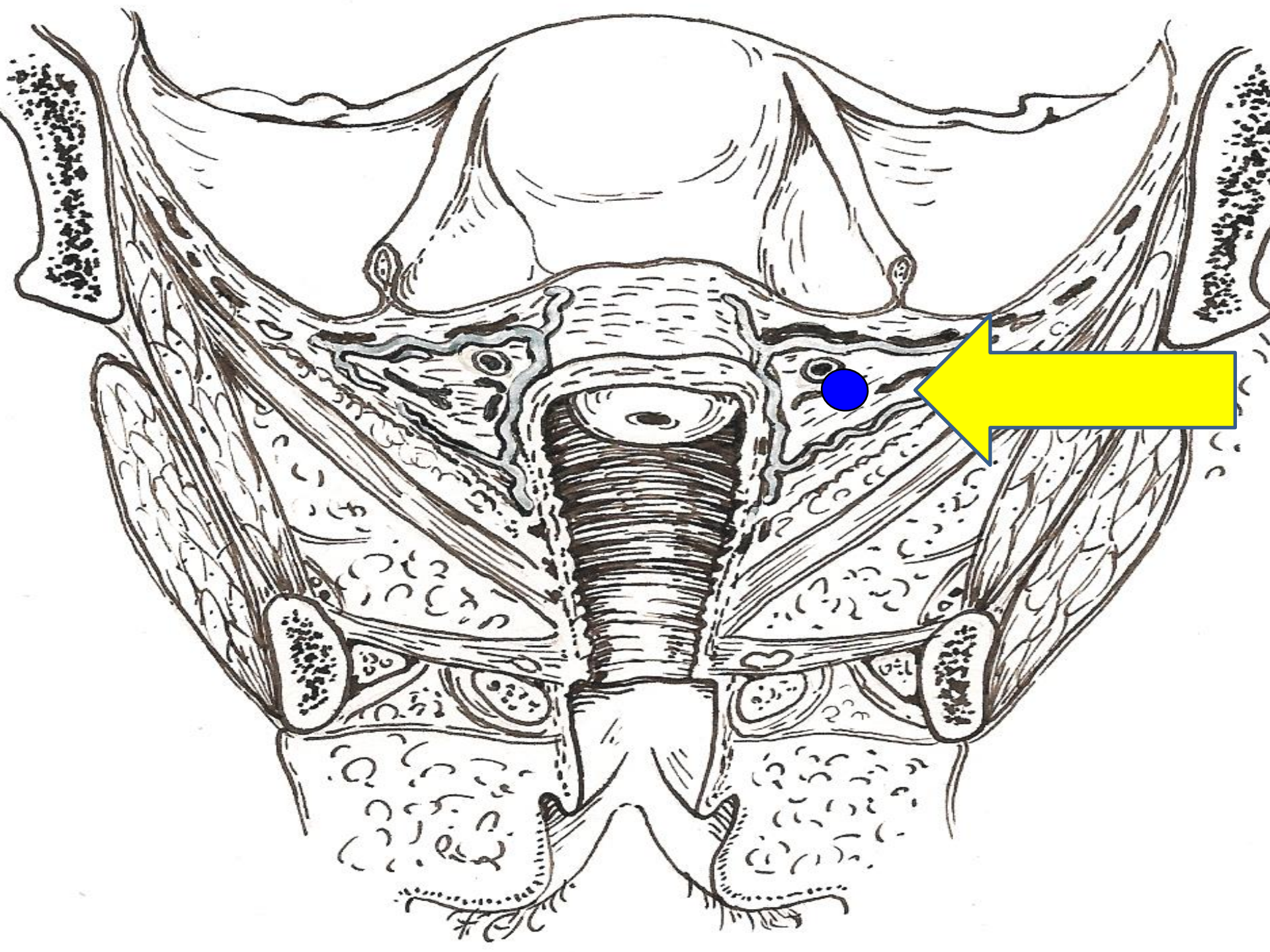
Selekce pacientek k FST

3 parametry

- Stav lymfatických uzlin
- **Stav parametrií**
  - bez postižení
- Charakteristiky tumoru

Stav parametrií

- Odhadované riziko postižení v časných stadiích u nádorů <2 cm velmi nízké (**0 – 0,6%**)
- Současné histopatologické vyšetření není schopno detekovat malé metastázy v parametriálních LN

Selekce pacientek k FST

3 parametry

- Stav lymfatických uzlin
- Stav parametrií
- **Charakteristiky tumoru**
  - HPV asociovaný, non-neuroendokrinní histotyp
  - ≤ 2 cm v průměru (objem $\leq \frac{1}{2}$ stromatu)
  - stromální invaze < 1 cm (zdravý okraj $\geq 0,5$ cm)

- Významně vyšší frekvence adenokarcinomů
- Poměr – skvamózní vs. adeno
  - celá populace = **80-85% : 15-20%**
  - mladší než 40 = **60-70% : 30-40%**

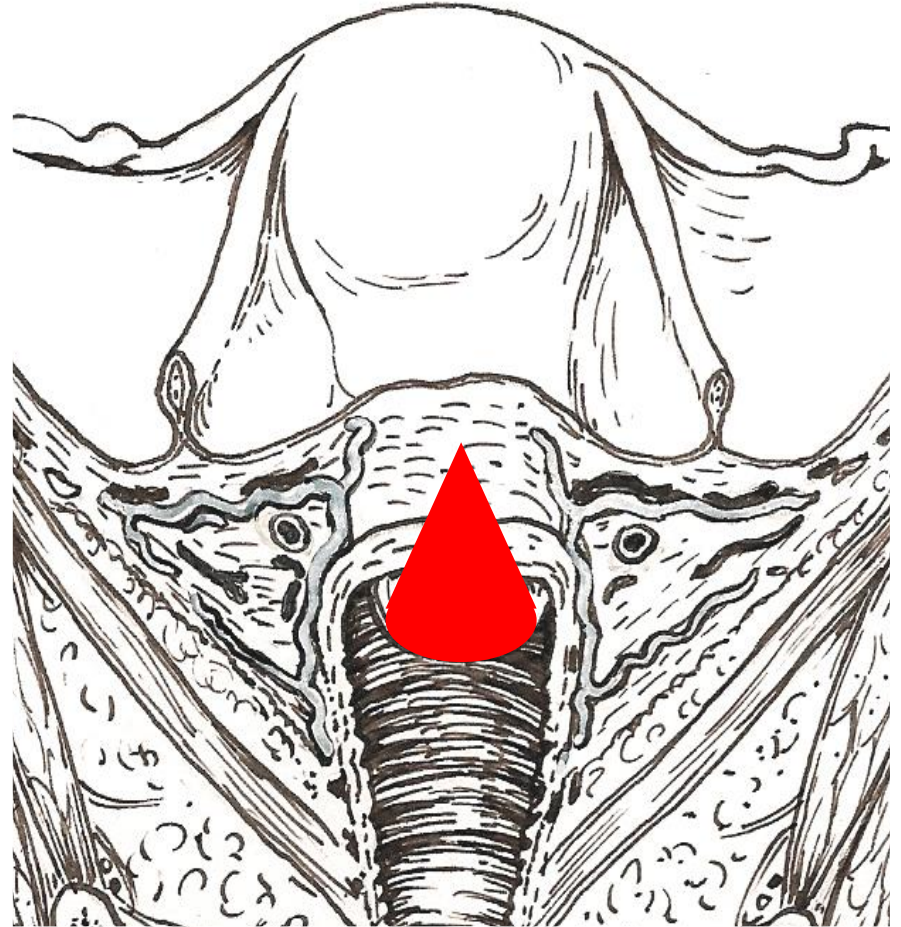
Lokální výkony

- Oficiální standardy – stejné principy jako při non-FST
- Obecně akceptované výkony
- IA1 = konizace
- IA2 – IB1 = radikální trachelektomie

Koh. J Natl Compr Canc Netw, 2015.
Tseng. Am J Obstet Gynecol, 1997.
Gadducci. Eur J Gynecol Oncol, 2003.
Arbyn. BMJ, 2006.

Metody fertilitu šetřících výkonů

Konizace

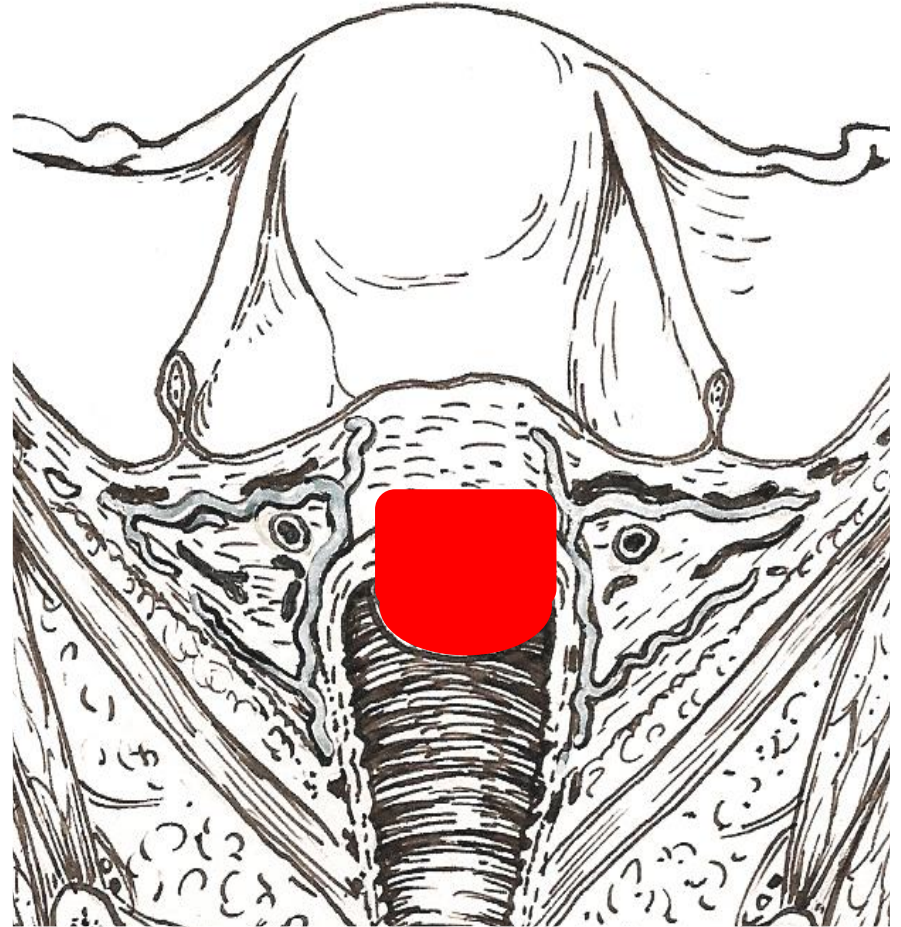

Metody fertilitu šetřících výkonů

Konizace

Vaginální trachelektomie

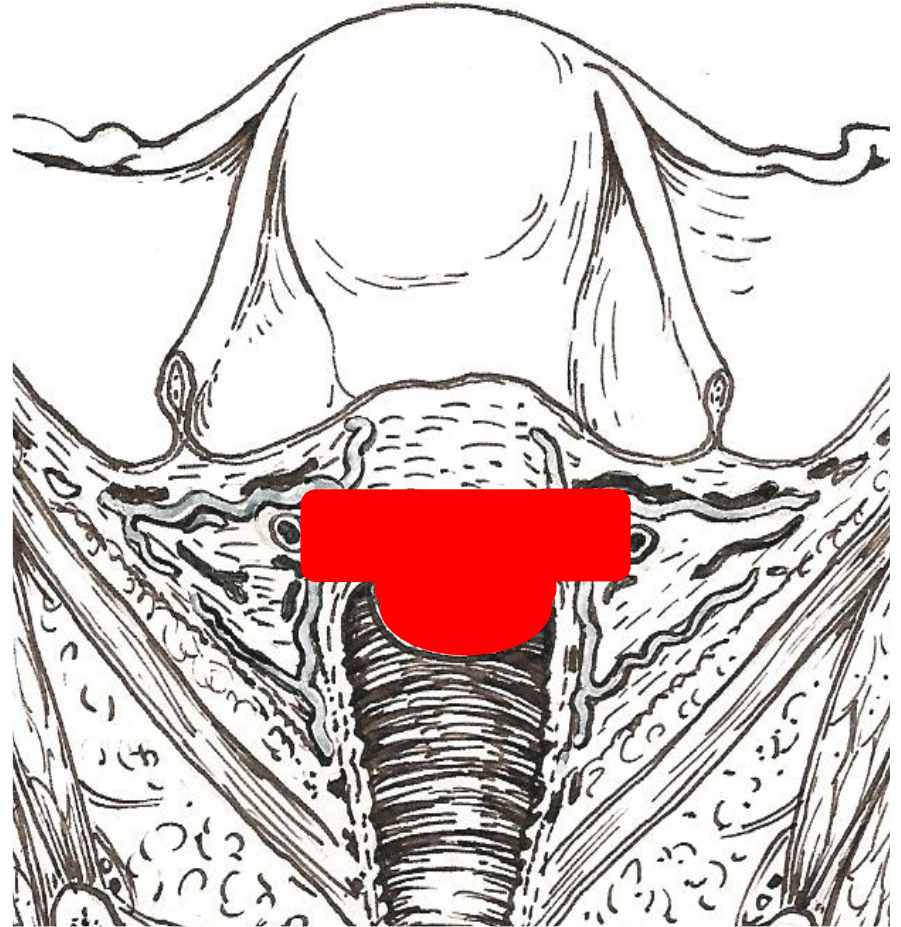

Metody fertilitu šetřících výkonů

Konizace

Vaginální trachelektomie

**Vaginální radikální
trachelektomie**

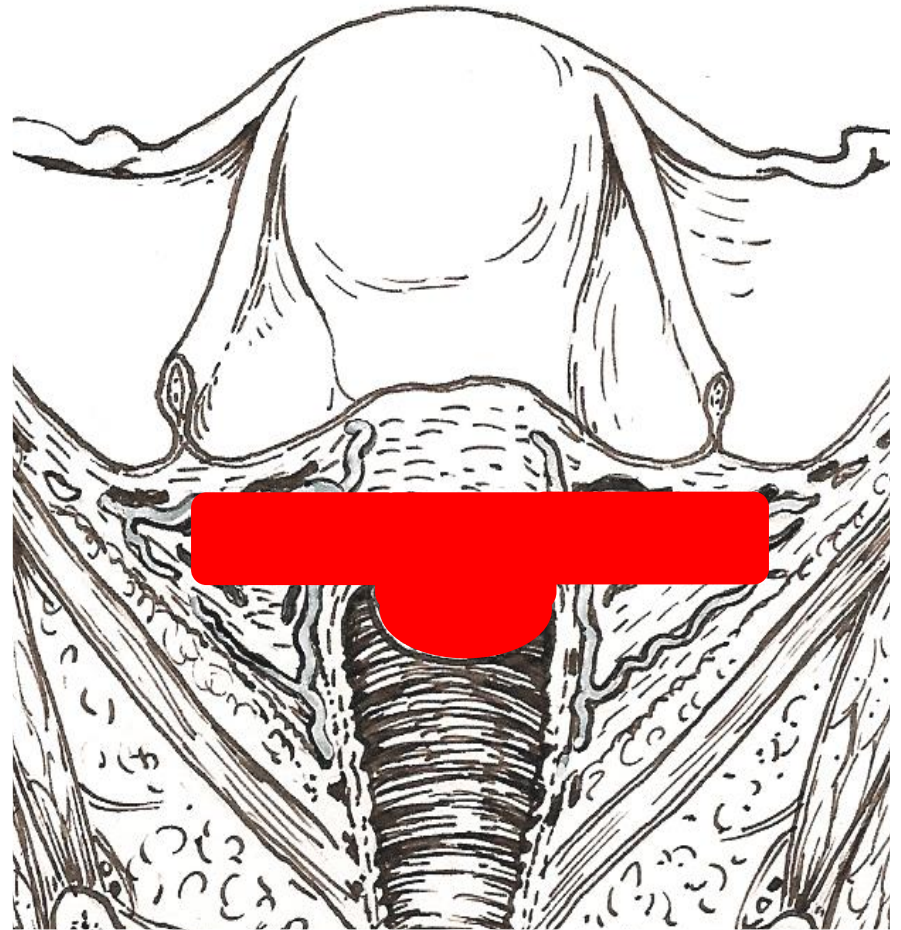
Metody fertilitu šetřících výkonů

Konizace

Vaginální trachelektomie

Vaginální radikální
trachelektomie

**Abdominální radikální
trachelektomie**

Stadium IA1

- LVSI negativní = konizace bez stagingu uzlin
- riziko metastáz v LN <1%
- LVSI pozitivní = konizace + SLNB
- Adenokarcinomy – obtížné stanovené
diagnózy mikroinvaze

Stadium IA1 - konizace

- Bez rozdílu v přežití vs. hysterektomie
- Riziko recidivy
  - Karcinom: <0,5%
  - SIL/AIS: 7-10%
- Zvýšené riziko prematurity (RR = 2,59)
- Zejména při excizi >1cm³ stromatu

Tseng. Am J Obstet Gynecol, 1997.
Gadducci. Eur J Gynecol Oncol, 2003.
Arbyn. BMJ, 2006.
Kyrgiou. BMJ, 2016.

Stadium IA2 – IB1 (<2 cm)

- Obligatorně PLN (+ SLNB)
- Radikální trachelektomie
  - vaginální (VRT) - „Dargentova“
  - abdominální (ART)
  - laparoskopická (LRT)
  - robotická (RRT)

RVT

- Onkologická bezpečnost je podobná RH
- Frekvence recidivy cca **4-5%**
- Pravděpodobnost otěhotnění je jen lehce nižší oproti běžné populaci

- Dosud dokumentováno asi 300 těhotenství na 1000 žen po RVT
- **50% porodů po 37. týdnu**
- **90% porodů po 28. týdnu**

ART

- Umožňuje standardní resekci parametrí
- Nižší frekvence těhotenství – cca 15%
- Vyšší frekvence závažné prematurity – **cca 35%**

- Signifikantně kratší „learning curve“ vs. VRT
- Aplikovatelná i pro laparoskopický a robotický přístup

Nové postupy

- **Cíle**
  - zlepšit perinatologické výsledky
  - zachovat onkologickou bezpečnost
  - umožnit léčbu širšímu spektru pacientek

Odlišnosti

- **Bez ovlivnění uzlinového stagingu** - důraz na využití konceptu SLN
- **Méně radikální lokální výkony** - vynechání resekce parametrií
- **Podání neoadjuvantní chemoterapie**
  - > 2 cm nebo > ½ postižení stromatu

Neoadjuvantní chemoterapie

- Nesplňující „velikostní“ kritéria nebo zdravý okraj
- Následovaná lokálním výkonem
- „Dose density“ režimy
  - každých 10-14 dní
  - 3 cykly
- PTX/CBDCA (JCOG, 0505), TIP, IP, PTX/DDP, Doxo/DDP
- Odpověď = 62 - 90%
- Kompletní patologická odpověď = 5 - 48%

Nezodpovězené otázky

- Onkologická bezpečnost méně radikálních FSS
- Léčba nádorů >4 cm
- Léčba „pseudobulky“ nádorů
- Prognostický význam neoadjuvantní chemoterapie
- Léčba žen bez ujasněných reprodukčních plánů

FERTISS

CEEGOG CX-03/ENGOT-CX14

Běžná klinická praxe 13 zemí/44 center; N = 733

Převážně IB1 (≤ 2 cm)

Méně radikální operace u 56,5 %

Pouze 6,4 % NACT

Recidivy... N=51 (7%); **5,7%** (≤ 2 cm) a **19,4%** (> 2 cm)

Rizikové faktory pro recidivu... LVSI a > 2 cm

Úmrtí... N=19

Pouze polovina souboru se snažila otěhotnět

Úspěšná těhotenství u 167 žen

Porody u 158 žen, obvykle per SC (67,4%)

Závěry

- Nárůst problematiky – karcinom děložního hrdla a zachování plodnosti
- Klíčové parametry – negativní spádové uzliny, negativní parametria
- Akceptované postupy pro malé, HPV asociované, non-neuroendokrinní nádory
- Příznivé onkologické výsledky dlouhodobě doloženy u VRT a ART
- Hlavní limity VRT a ART – těhotenské výsledky
- Méně radikální výkony – nový standard péče pro nádory ≤ 2 cm

Jiri.Slama@vfn.cz